

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **Ing. J. F.**, narodeného X., zastúpeného JUDr. J. F. obaja bytom v B., Ď. ul. č. X., proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o návrhu na odstránenie nečinnosti orgánu verejnej správy v konaní vrátenie poistného, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky **u k l a d á** Sociálnej poisťovni, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8 povinnosť konať a zabezpečiť vydanie rozhodnutia o vrátení poistného vo veci návrhu Ing. J. F., narodeného X., bytom v B., Ď. X., o vrátenie poistného vo výške 357,95 € v lehote 2 mesiacov odo dňa doručenia tohto uznesenia.

O d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 2. júla 2012 sa navrhovateľ podľa § 250t ods. 3 OSP domáhal, aby súd odporkyňi uložil povinnosť rozhodnúť o žiadosti navrhovateľa o vrátenie poistného v sume 357,95 € podľa § 145 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“).

Navrhovateľ v návrhu uviedol, že 14. novembra 2011 podal žiadosť o vrátenie poistného a o predpísanie poistného v novej výške, ktorú podrobne odôvodnil. Pobočka odporkyne mu listom z 8. decembra 2011 oznámila, že túto žiadosť pokladá za bezpredmetnú. Uvedený list pokladal za rozhodnutie i keď neobsahovalo náležitosti rozhodnutia v zmysle zákona o sociálnom poistení, a preto podal 21. decembra 2011 odvolanie. Odporkyňa mu listom zo 16. februára 2012 oznámila, že do pôsobnosti ústredia nepatrí konať vo veci žiadosti o vrátenie poistného na sociálne poistenie. Ďalším listom zo 17. mája 2012 označeným ako vyjadrenie uvádza, že vrátenie poistného patrí do výlučnej kompetencie vecne príslušnej pobočky Sociálnej poisťovne. Navrhovateľ preto dospel k názoru, že odporkyňa je a bude v predmetnej veci nečinná a o jeho žiadosti nerozhodne.

Odporkyňa vo svojom písomnom vyjadrení namietala, že z § 145 ods. 1 písm. a/ a b/ zákona o sociálnom poistení nevyplýva povinnosť vydať rozhodnutie vo veci vrátenia poistného zaplateného bez právneho dôvodu a táto povinnosť nevyplýva ani z § 178 ods. 1 citovaného zákona, ktorý taxatívne vymedzuje veci sociálneho poistenia, o ktorých rozhoduje pobočka Sociálnej poisťovne formou rozhodnutia. Navyše navrhovateľ nesprávne vyhodnotil odpoveď pobočky listom na žiadosť navrhovateľa ako rozhodnutie. Proti tomuto listu nie je možné podať odvolanie, a preto v tejto veci nemôže konať ako odvolací orgán podľa § 179 ods. 1 písm. b/ zákona o sociálnom poistení.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný podľa § 246 ods. 2 písm. b/ OSP po preskúmaní veci, zadovážení príslušného dávkového spisu odporkyne, preskúmal vec bez nariadenia pojednávania (§ 250t ods. 4 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že návrh je dôvodný.

Podľa § 250t ods. 1 OSP fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Nečinnosť je v skutočnosti pasivita správneho orgánu vo veciach, ktoré mu boli predložené na rozhodnutie aj keď niet žiadnej zákonnej alebo faktickej prekážky na to, aby správny orgán konal a rozhodol. Nečinnosť sa najčastejšie prejavuje v opomenutí predpísaných úkonov (napr. vykonávanie úkonov bez vedomia účastníkov, opomenutie predvolať účastníka) alebo v zbytočných priet'ahoch (v nevykonávaní žiadnych úkonov) pri postupe správneho orgánu, ale môže sa prejaviť aj v tom, že namiesto rozhodnutia správny orgán poukazuje na nedostatok právomoci a vec vybaví listom alebo informáciou, prípadne konanie zastaví záznamom v spise a pod..

Z obsahu dávkového spisu odporkyne vyplýva, že pobočka odporkyne v Bratislave 15. novembra 2011 prijala návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal vrátenia poistného na nemocenské poistenie, starobné poistenie a invalidné poistenie a poistného do rezervného fondu solidarity vo výške 357,95 €, ktorú výšku podľa názoru navrhovateľa zaplatil odporkyni bez právneho dôvodu.

Pobočka odporkyne listom z 8. decembra 2011 navrhovateľovi oznámila, že žiadosť považuje za bezpredmetnú, lebo ku koncu obdobia 2011/2010 neeviduje preplatok na poistnom. Odporkyňa listom zo 16. februára 2012 navrhovateľovi oznámila, že do pôsobnosti ústredia nepatrí konať vo veci žiadosti o vrátenie poistného na sociálne poistenie, pretože výber ako aj vrátenie poistného patrí do výlučnej kompetencie vecne príslušnej pobočky Sociálnej poisťovne a súčasne poukázala na ustanovenie § 145 zákona o sociálnom poistení v spojení s § 178 ods. 1 písm. a/ zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 555/2007 Z.z. a § 179 ods. 1 písm. a / a b/ zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 572/2009 Z.z.

Podľa § 172 ods. 1 zákona o sociálnom poistení na konanie vo veciach sociálneho poistenia sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní. Všeobecný predpis o správnom konaní sa nevzťahuje ani na konanie vo veciach starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom.

Podľa § 172 ods. 3 zákona o sociálnom poistení konanie vo veciach podľa odseku 1 je

- a) konanie v dávkových veciach sociálneho poistenia (ďalej len "dávkové konanie"),
- b) iné konanie (ďalej len "nedávkové konanie").

Podľa § 172 ods. 5 zákona o sociálnom poistení predmetom nedávkového konania je rozhodovanie o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch, o poistnom v sporných prípadoch, príspevku na starobné dôchodkové sporenie v sporných prípadoch, o pokute, penále, povolení splátok dlžných súm poistného, príspevku na starobné dôchodkové sporenie, pokuty, penále a o zaradení zamestnávateľa do nebezpečnostnej triedy.

V prejednávanej veci je nepochybné, že na základe žiadosti navrhovateľa, doručenej pobočke odporkyne 15. novembra 2011 sa podľa § 184 ods. 8 zákona o sociálnom poistení začalo nedávkové konanie vo veci zaplateného poistného, ktoré podľa názoru navrhovateľa bolo v rozsahu 357,95 € prijaté odporkyňou bez právneho dôvodu. Teda išlo o nedávkové konanie o poistnom (v spornom prípade), o ktorom v zmysle § 172 ods. 3 písm. b/ a ods. 5 zákona o sociálnom poistení musí odporkyňa (jej pobočka) rozhodnúť.

Vychádzajúc z uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že odporkyňa vo veci sporného poistného bola nečinná bez vážneho dôvodu. Za uvedených skutkových okolností bolo potrebné, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky odporkyňu uložil povinnosť, aby vo veci rozhodla

sama, alebo aby v rámci svojej pôsobnosti zabezpečila rozhodnutie svojho podriadeného orgánu, ktorým je jej pobočka.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 250t ods. 5 OSP tak, že úspešnému navrhovateľovi nepriznal náhradu trov za právne zastúpenie, pretože žiadnu náhradu trov konania nepožadoval.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. septembra 2012

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová